

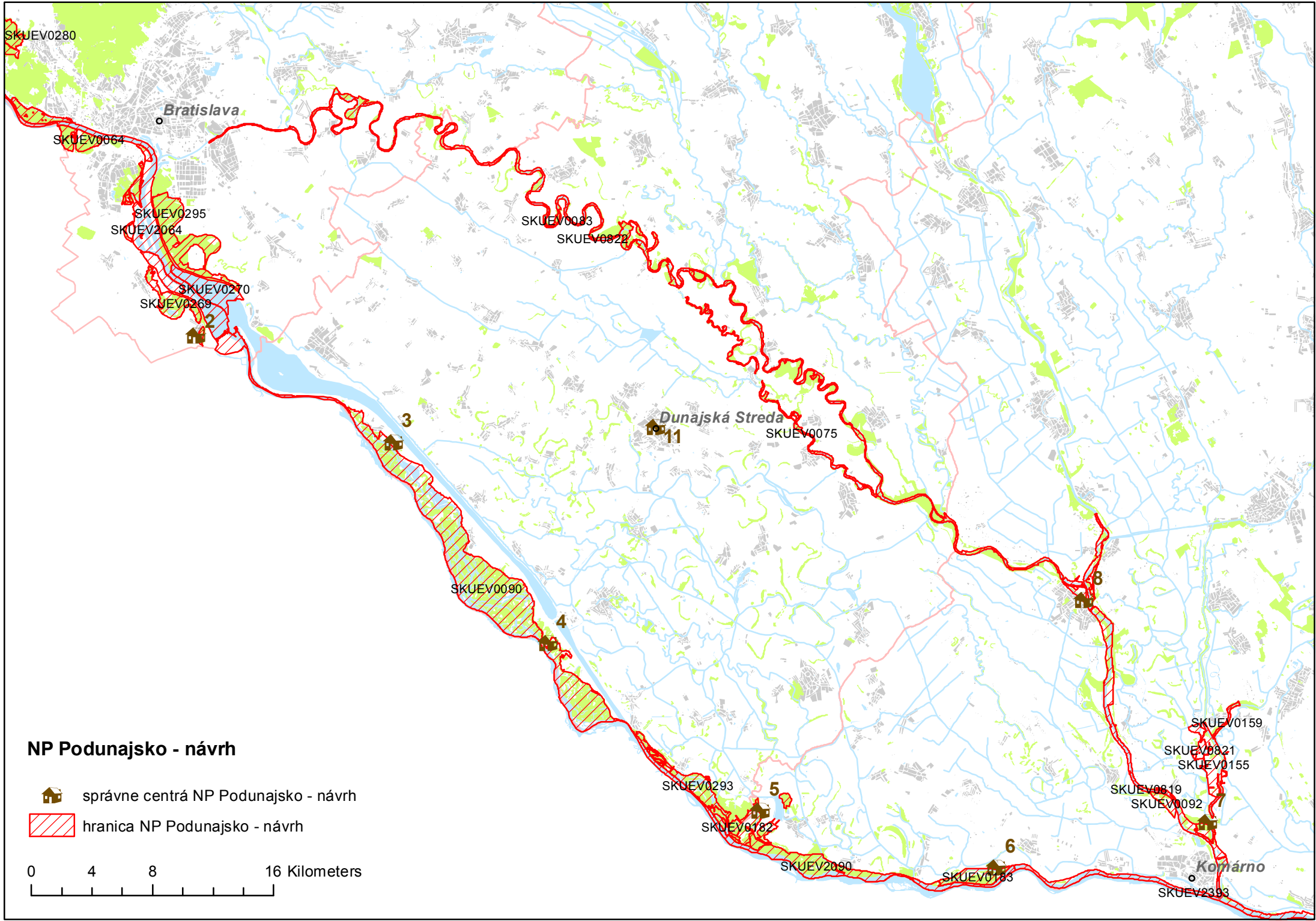
NP Podunajsko - návrh

 správne centrá NP Podunajsko - návrh

 hranica NP Podunajsko - návrh

0 4 8 16 Kilometers

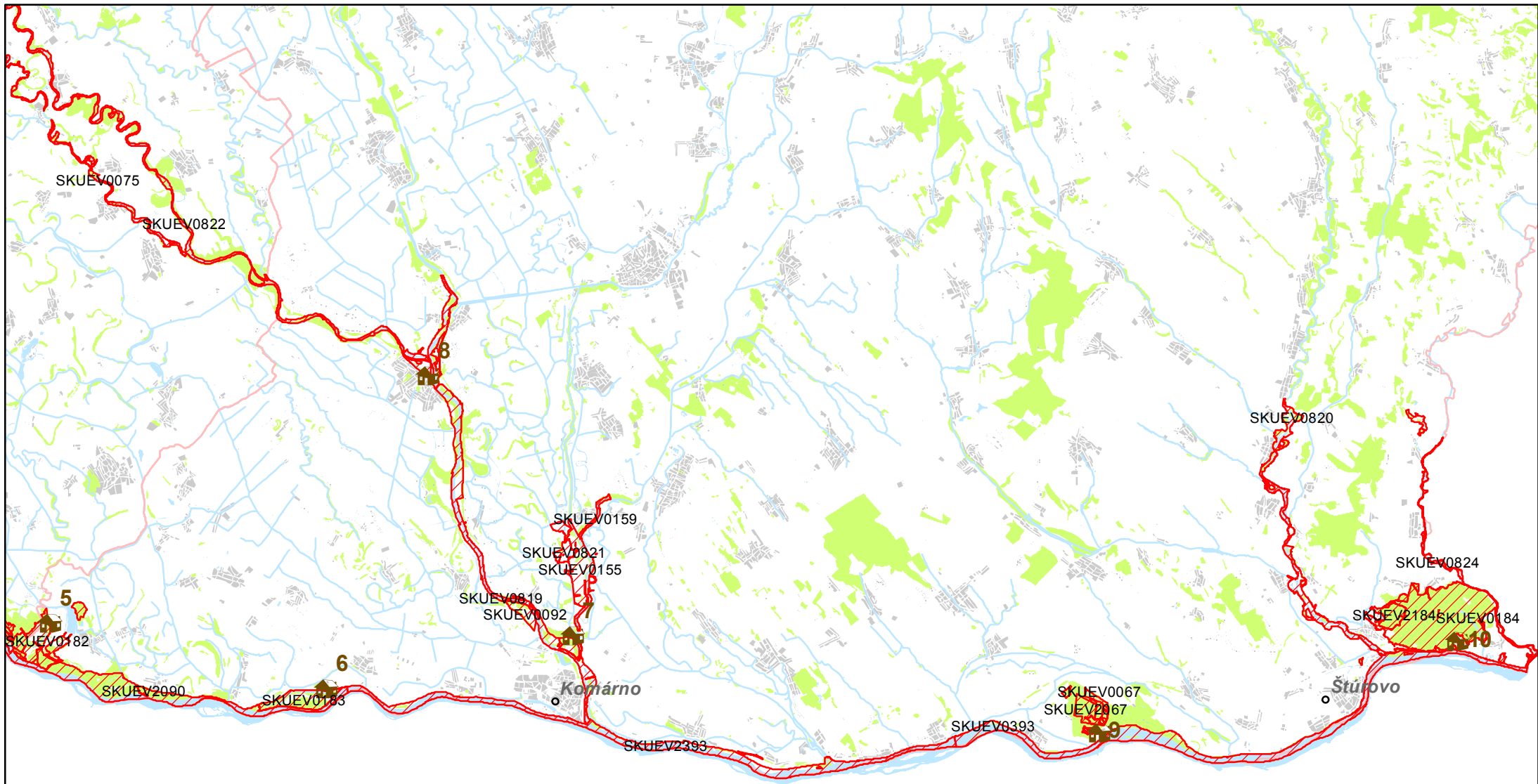

NP Podunajsko - návrh

- správne centrá NP Podunajsko - návrh
- hranica NP Podunajsko - návrh

0 4 8 16 Kilometers

NP Podunajsko - návrh

 správne centrá NP Podunajsko - návrh

 hranica NP Podunajsko - návrh

Národný park Podunajsko - prekryv s ÚEV Bratislavský samosprávny kraj

ŠOP SR CHKO Záhorie	Výmera	ŠOP SR RCOP Bratislava	Výmera	ŠOP SR CHKO Malé Karpaty	Výmera	ŠOP SR CHKO Dunajské luhy	Výmera	Výmera NP Podunajsko spolu BSK
SKUEV0168 Horný les	556,20 ha	SKUEV0800 Devínska hradná skala	4,40 ha	SKUEV0280 Devínska Kobyla	643,00 ha	SKUEV0295 Biskupické luhy	941,68 ha	
SKUEV0313 Devínske jazero	1263,87 ha	SKUEV0064 Bratislavské luhy	639,00 ha	nie je prekryv s ÚEV Devínska Kobyla juh	625,00 ha	SKUEV0269 Ostrovne lúčky	627,58 ha	
SKUEV0312 Devínske alúvium Moravy	155,68 ha	SKUEV2064 Bratislavské luhy - doplnok	1623,30 ha			SKUEV0270 Hrušovská zdrž	494,86 ha	
SKUEV0396 Devínske lúky	40,15 ha					SKUEV2090 Dunajské luhy	113,50 ha	
SKUEV0314 Morava časť	113,43 ha					SKUEV0822 Malý Dunaj	491,33 ha	
Spolu	2129,33 ha		2266,70 ha		1268,00 ha		2668,95 ha	8332,98 ha

SLOVENSÁKA AKADEMIA VIED

PRESEDNÍCTVO

Stanovisko Predsedníctva SAV k vyhláseniu Národného parku Podunajsko

V súvislosti s iniciatívou Bratislavského samosprávneho kraja ohľadom vyhlásenia Národného parku Podunajsko (NPP), Predsedníctvo SAV na základe konzultácií s vedeckými pracovníkmi Geografického ústavu SAV, Botanického ústavu SAV, Ústavu krajinej ekológie SAV a Ústavu ekológie lesa SAV vyjadruje podporu zámeru vyhlásiť Národný park Podunajsko. Vyhlásenie je zdôvodnené nasledovnými skutočnosťami:

Lužná krajina na území hlavného mesta a v jeho blízkom okolí, poznačená takými technickými zásahmi, akým je napríklad VD Gabčíkovo, je samozrejme už nie striktnie prírodná či pôvodná. Toto sa však týka väčšiny (ak nie všetkých) veľkoplošných chránených území v Európe. Aj preto sa dá na návrh Národného parku Podunajsko pozrieť aj z opačného uhla pohľadu: je výnimočné, že sa na území hlavného mesta zachovala unikátna príroda a krajina málo odlišná od tej, ktorú v susednom Rakúsku chránia v podobe Národného parku Donau - Auen. Také unikátne fenomény, ako je tzv. vnútrozemská delta Dunaja či striedanie sa "pralesných" ekosystémov mäkkého či tvrdého lužného lesa na jednej strane a lesostepí na strane druhej, sa na v dotknutom území napriek všetkým spomínaným civilizačným zásahom zachovali. Nemajú však žiadne ochranné zóny, vzácne zvyšky lužných lesov často priamo susedia s intenzívne využívanými topoľovými plantážami, v ktorých pred výsadbou prebieha celoplošná úprava pôdy. To podporuje masívne šírenie invázných druhov, ktoré následne majú možnosť rýchlo preniknúť aj do zachovalých pôvodných lesov. Vyhlásenie NP a vypracovanie vhodnej zonácie by mohlo túto situáciu výrazne zlepšiť. Navyše, väčšina území, ktoré by NPP tvorili, už v súčasnosti požíva nejakú formu ochrany v zmysle slovenského, európskeho i globálneho právneho poriadku (zákon o ochrane prírody a krajiny, vodný zákon, pamiatkový zákon, príslušné smernice EÚ, medzinárodné dohovory...). Ide len o to, účelne doplniť túto "mozaiku" a dať jej jednotnú "inštitucionálnu strechu" v podobe správy národného parku.

Vyhlásenie NPP má viesť k zlepšeniu súčasného stavu, a to zavedením odborného režimu ochrany a manažmentu územia, reguláciou zásahov, ktoré by boli v rozpore s poslaním a štatútom NP, ako aj uplatnením takých manažmentových opatrení, ktoré povedú k postupnej premene čiastočne odprírodných ekosystémov na prírodné či prírode blízke. Na území navrhovaného NPP je veľký potenciál napr. v zlepšení funkcie dotačného systému, ktorý zásobuje vodou ramennú sústavu vnútrozemskej delty. Tento systém je funkčný, avšak jeho využitie nie je dostatočné, po

vyhlásení NPP by bolo možné prispôbiť načasovanie, dĺžku a intenzitu povodní potrebám ochrany prírody čo by viedlo k zlepšeniu stavu lužných lesov. Najbližším pozitívnym príkladom je NP Donau - Auen, ktorý sa nelogicky končí na hraniciach Slovenska a Bratislavy, namiesto toho, aby organicky pokračoval aj na naše územie.

Keďže ako ochrana, tak aj využívanie rekreačného potenciálu dotknutého územia sú v súčasnej dobe do značnej miery živelné, vyhlásenie NPP s jasne definovaným režimom ochrany a využívania územia má mimoriadny význam aj pre regulovaný rozvoj "mäkkého" turizmu. Opäť možno poukázať na pozitívny príklad neďalekých NP Donau - Auen či Podyjí. Všade tam, kde to nebude reálne protirečiť kľúčovým funkciám NPP, teda ochrane prírody, krajiny, pamiatok a vodných zdrojov, sú regulovaná návštevnosť a využívanie rekreačného potenciálu vítané, z hľadiska poznávania a ochrany prírody žiaduce a za istých okolností aj ekonomicky atraktívne.

Súčasný stav ostatných socio-ekonomických aktivít v rámci tohto územia jednoznačne nevyhovuje. Jednak je správa územia roztrieštená pod rôzne subjekty a jednak v nej prevládajú také ekonomické a vlastnícke záujmy, ktoré sú v priamom rozpore s ochranou prírody, krajiny, pamiatok a neraz i vodných zdrojov. Za pozornosť tu stojí najmä skutočnosť, že prednedávnom boli tunajšie lesy prekategORIZOVANÉ do kategórie hospodárskych lesov, čo predstavuje bezprostrednú existenčnú hrozbu pre všetky prírodné ekosystémy, ktoré sa na ich území vyskytujú. Výhrady by sa dali uviesť aj vo vzťahu k poľovníctvu a rybárstvu, ako aj niektorým ďalším aktivitám. Vyhlásenie NPP aj v tejto sfére predstavuje pravdepodobne jedínú možnosť, ako vyššie spomenutý veľmi nepriaznivý stav a vývoj zvrátiť. V prípade zahájenia príprav návrhu na vyhlásenie NPP sú príslušné ústavy SAV pripravené poskytnúť odborné podklady.

Bratislava august 2016

RH064992555SK
UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
PRÍRODOVEDECKÁ FAKULTA
DEKANÁT

Mlynská dolina, Ilkovičova 6, 842 15 Bratislava 4

BRATISLAVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ	
820 05 BRATISLAVA 25, SABINOVSKÁ 16, P.O. BOX 106	
DOŠLO DŇA:	17-08-2015
Ev. č. záznamu:	12915/2016
Č. spisu:	
Prílohy:	Vybavuje:

Vážený pán
Ing. Pavol Frešo
Predseda
Bratislavský samosprávny kraj
Sabinovská 16
P.O. Box 106
820 05 Bratislava 25

Váš list číslo/zo dňa:

Naše číslo:

306/SEKRDEK/2016

Vybavuje/linka

M. Sakolciová/60296671

Bratislava

15. augusta 2016

Vec: Podporné stanovisko k iniciatíve za NP Podunajsko

Vážený pán predseda,

rád by som vyjadril podporné stanovisko k iniciatíve za vyhlásenie Národného parku Podunajsko, o ktorej mám informácie z prostredia BSK. Sme toho názoru, že dunajské lužné lesy sú dostatočne cenným biotopom na to, aby boli zakomponované do (veľko)plošného chráneného územia.

Zároveň by som rád ponúkol odborné a vedecké kapacity pracovníkov fakulty, ako renomovanej vedecko-pedagogickej inštitúcie, na riešenie odborných otázok, ktoré súvisia s pripravovaným projektom. V prípade záujmu je fakulta pripravená prevziať odbornú garanciu nad vedeckou časťou tohto projektu.

S pozdravom

doc. RNDr. Milan Trizna, PhD.

dekan fakulty

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
Prírodovedecká fakulta
Mlynská dolina, Ilkovičova 6
842 15 Bratislava - 1 -

Vážený pán
Pavol Frešo
predseda
Bratislavský samosprávny kraj
Sabinovská 16
820 05 Bratislava

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Bratislava
	MAGS HA 35346/2016 -343344	Konrad/411	16.08.2016

Vec: Podporný list k vyhláseniu Národného parku Podunajsko

Podporujem iniciatívu Bratislavského samosprávneho kraja k vyhláseniu Národného parku Podunajsko a na podporu tejto iniciatívy uvádzam:

Globálne a lokálne podmienky pre rozvoj mesta

Dnes, keď vyše 60% obyvateľstva žije v mestách a mestských aglomeráciách, mestá musia garantovať zdravý život pre svoje obyvateľstvo, je adaptácia a eliminácia dopadov zmeny klímy návodom na nový pohľad na rozvoj mesta. V tomto kontexte majú prírodné plochy, zeleň a vodné plochy nezastupiteľnú úlohu. Do popredia sa preto v súčasnosti dostáva ochrana intaktných prírodných plôch a bezzásahový režim v chránených územiach. Zadržiavanie vody v územiach, ochrana zdrojov pitnej vody a využitie prirodzenej protipovodňovej ochrany sú dnes strategickými témami rozvoja mesta.

Mesto na rieke

Bratislava sa rozvíjala na brehoch Dunaja, život mesta je spätý s riekou a s jej prírodným potenciálom. Kým historické mesto obsadilo regulovaný spevnený pravý breh, na ľavom v najväčšej mestskej časti Petržalka tvorí lužné lesy väčšinu plochy lesov. Aj najstarší verejný park v strednej Európe Sad Janka Kráľa bol založený na území lužného lesa. Zachytávanie dažďovej a prívalovej vody v území za využívania prirodzeného ekosystému lužného lesa v čase záplav je prirodzenou funkciou lužného lesa a zároveň jeho obživou. Ochrana týchto prirodzených mechanizmov je nielen ochranou mesta voči povodňam, ale aj voči obdobiam sucha, ktoré so sebou prináša zvyšovanie teploty ako dôsledok zmeny klímy.

Dunaj ako provincionálny biokoridor si na území Bratislavy dodnes, aj po regulácii, zachoval unikátnu kontaktnú zónu so zvyškami ramenného systému a navyše, rieka so sebou na Slovensko prináša dômyselný ekosystém tvorby kvalitnej pitnej vody. Na území Bratislavy sa dnes nachádzajú vzácne zdroje pitnej vody, intaktné plochy rieky s lužnými lesmi a zvyšky kedysi

početných dunajských ramien. Mesto žije na rieke a s riekou. Ochranou týchto území si Bratislava zachová svoj obraz mesta a „genius loci“, svoje prírodno-kultúrne dedičstvo. To, že mesto sa rozkladá na brehoch Dunaja a úpätí karpatského masívu, poskytuje jeho obyvateľom príjemnú vyrovnanú mikroklimu mestského prostredia a mnohoraký priestor pre život a rekreáciu. Lužné lesy sú v tomto systéme nezastupiteľné.

Od zámeru po realizáciu

Už v roku 1972 Medzinárodná únia na ochranu prírody a prírodných zdrojov (IUCN) otvorila cestu pre koncepciu národných parkov s určitou mierou kultúrnej, človekom formovanej krajiny, pretože aj táto je súčasťou ekosystému. Inšpirovaný touto myšlienkou vznikol od roku 1973 koncept prírodného národného parku na ochranu dunajských luhov vo Viedni a Dolnom Rakúsku. V roku 1996 nakoniec na území mesta Viedne vznikol národný park Dunajské luhy, ktorého 9.300 hektárov sprevádza Dunaj vrátane rieky od Viedne cez Orth an der Donau a Hainburg až po štátnu hranicu so Slovenskom. Tu, na politickej hranici takáto ochrana dunajskej prírody končí, ale „príroda“ pokračuje. Z 20-ročnej tradície z Rakúska sa dá inšpirovať i poučiť. A najmä ju v zmysle zachovania prírodných hodnôt mesta tak dôležitých pre život jeho obyvateľov nasledovať.

Vízia a realita rastu kvality urbánneho prostredia

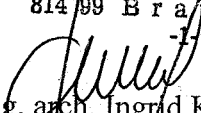
V kontexte ochrany prírody, tvorby zón s rôznym typom ochrany a prístupu sa otvoria nové možnosti pre rozvoj mesta, pre užívanie tohto prírodného bohatstva, stúpne atraktivita urbánnych zón okolo vstupov do národného parku. Tieto sa stanú turistickými magnetmi a kultúrno-populárno-vedeckými centrami tak, ako to poznáme z Rakúska či Maďarska, ale aj zo Slovenska (TANAP, Slovenský raj a pod.). Lokality v kontaktnom území s národným parkom sú atraktívne aj pre bývanie a prácu. Národný park umožní vybudovať a sprístupniť vyznačené trasy pre peších a cyklistov, z urbanizovaného prostredia historického mesta by sa loďou mohli návštevníci dostať cez dunajské ramená do kontaktu s časťami brehov vo vzácnom bezzásahovom režime. Cielené populárno-vedecké prechádzky by obohatili edukatívne možnosti pre obyvateľov i návštevníkov mesta. Bratislava by sa stala druhým mestom v Európe - po Viedni, na ktorého území sa rozprestiera národný park.

Čo v opačnom prípade?

Čo hrozí z hľadiska rozvoja mesta, keď sa toto neudeje? Odpoveď je jednoduchá - slabé povedomie obyvateľov mesta, zmenšovanie a devastácia kontaktných území s vzácnymi prírodnými územiami lužného lesa, privatizácia prírodného verejného priestoru a postupná strata prírodného potenciálu na vyrovnávanie sa s dôsledkami zmeny klímy. Z hľadiska nárastu počtu obyvateľov a atraktivity hlavného mesta hrozí zníženie potenciálu novej kvalitnej rekreácie v prírode „pre každého“ sprevádzané zmenou mikroklimy mesta. Už dnes sledujeme preťaženosť niektorých koridorov v kontaktných územiach s lužným lesom, napr. dunajskej hrádze. Ohrozenie plôch lužných lesov je dnes podmienené aj súčasne platným územným plánom, kde sú definované územia s tzv. rozvojovým potenciálom na kontaktných plochách s lužnými lesmi, bývalými koridormi dunajských ramien a riekou. Aj z toho dôvodu je nevyhnutné začať pracovať na rozbere území z hľadiska ich stupňa ochrany. Národný park Podunajsko je šancou nastaviť v meste nový režim užívania týchto vzácných území, ktorý bude nekonfliktný pre prírodné hodnoty i užívateľ'a. Je šancou prepojiť územia lužných lesov na pôde Bratislavy s rakúskym národným parkom Donau - Auen a vytvoriť jedinečný národný park, ktorý spája dve hlavné mesta v strednej Európe - čo môže byť „smarter“ ako táto myšlienka pre rozvoj regiónu?

Za tým sa skrýva podpora regionalizmu, cieľom je dôsledná spolupráca obidvoch krajín a ich odborných inštitúcií. Je to prvý krok k cieľu prepojiť národné parky Podunajska ďalej aj s národným parkom na území Maďarska.

Hlavné mesto SR Bratislava
Hlavná architektka
Primaciálne nám. č.1
814 99 B r a t i s l a v a

Ing. arch. Ingrid Konrad
hlavná architektka

SPRÁVA NÁRODNÍHO PARKU PODYJÍ

NA VYHLÍDCE 5, 669 01 ZNOJMO

Vážený pan
Ing. Pavol Frešo
Úrad Bratislavského samosprávneho kraja
Sabinovská 16
P. O. Box 106
Bratislava 25
SK-820 05
Slovenská republika

VÁŠ DOPIS ZNAČKY / ZE DNE

NAŠE ZNAČKA

VYŘIZUJE / LINKA

ZNOJMO

Ing. Tomáš Rothröckl
515 282 241

11.8.2016

Vážený pane předsedo, vážené paní poslankyně, pánové poslanci,

dovoluji si vám zaslat tento dopis a budu rád, pokud bude vnímán jako podpora iniciativě Bratislavského samosprávného kraje ke vzniku Národního parku Podunajsko.

Ochrana přírody a krajiny je nepochybně důležitým faktorem rozvoje každého regionu a zároveň dokladem ochrany jeho přírodních a kulturních hodnot. Jako ředitel Správy Národního parku Podyjí jsem se podrobně seznámil s uvedeným záměrem a rád jsem byl se svými kolegy účasten předběžným konzultacím k tomuto chvályhodnému projektu. Je nepochybné, že území uvažovaného národního parku je z hlediska přírodovědeckého velmi bohaté, zejména díky příznivé míře biodiverzity.

Území má nepochybně ohromný potenciál i z hlediska poznávacího, edukačního, návštěvnického a ekostabilizačního. Zásadní je i návaznost, ať už přímá, či nepřímá, na ostatní chráněná území, a to nejen na Slovensku.

S ohledem na výše uvedené se domnívám, že zřízení národního parku bude znamenat nejen posílení ochrany přírodních hodnot, ale i více zájemců o návštěvu a poznání celého Vašeho regionu. Stane se též významnou součástí prezentace Vašeho kraje v zahraničí.

Byl jsem osobně účasten aktivit jedné ochranné generace okolo listopadu 1989, kdy právě slovenští, rakouští a čeští ochránáři usilovali o koordinovanou ochranu přírodních prostor v části povodí Dunaje, Moravy a Dyje (součástí tohoto konceptu ostatně byl i náš Národní park Podyjí). V krajině, kterou do té doby přetínala železná opona. Je potěšující, že Vaše stávající vize naplňuje někdejší úvahy.

Vážený pane předsedo, vážené poslankyně, vážení poslanci, přeji Vám ve Vašem úsilí mnoho zdaru a nadále jménem naší instituce nabízím i případnou pomoc.

S upřímným pozdravem

Správa Národního parku Podyjí

Na Vyhlídce 5, 669 01 Znojmo

IČ: 00837971

DIČ: CZ00837971

17

Ing. Tomáš Rothröckl
ředitel

BRATISLAVSKÉ REGIONÁLNE OCHRANÁRSKE ZDRUŽENIE

adresa: Na Riviére 7/A, 841 04 Bratislava
tel./fax: +421-2-5556 2693 • e-mail: broz@broz.sk • web: www.broz.sk
V Bratislave, 12.8.2016

Úrad Bratislavského samosprávneho kraja

Sabinovská 16

P.O. Box 106

820 05 Bratislava 25

Vec: Stanovisko Bratislavského regionálneho ochrannárskeho združenia k iniciatíve návrhu Národného parku Podunajsko

Naše združenie sa už takmer dvadsať rokov venuje obnove a ochrane Dunajských lužných lesov, riečnych ramien a mokrad'ových ekosystémov, ako aj šíreniu verejného povedomia o hodnotách územia, podpore turistickej infraštruktúry a prírode blízkeho cestovného ruchu v území.

Uvedomujúc si výnimočné hodnoty územia vytvoreného riekou Dunaj, ich jednoznačný prínos pre zdravé životné prostredie obyvateľov Bratislavského kraja a potenciál pre rozvoj cestovného ruchu, jednoznačne vítame a podporujeme iniciatívu na vytvorenie Národného parku Podunajsko. Zároveň ako organizácia dlhodobo pôsobiaca v tomto území môžeme ponúknuť našu spoluprácu, odborné poznatky a skúsenosti pri príprave jeho návrhu.

Navrhované územie národného parku sa nachádza v blízkosti viacerých väčších miest na Podunajsku, vrátane hlavného mesta – Bratislavy. Sme presvedčení, že vyhlásenie Národného parku by prispelo k oveľa lepšej garancii zdravého životného prostredia, zachovania kvality zdrojov pitnej vody, ako aj vytvorením hodnotného prostredia pre relax Bratislavčanov a návštevníkov tohto regiónu. O efektívnosti a prínosoch tohto riešenia sa môžeme presvedčiť v Národnom parku Donau Auen, ktoré vytvára skvelé prostredie pre rekreáciu priamo v susedstve Viedne.

Na Slovensku doteraz nemáme Národný park, ktorý by zahŕňal aj nížinné a mokrad'né ekosystémy, napriek tomu že v okolitých krajinách uvedomujú hodnotu týchto území uvedomujú. Vyhlásením NP Podunajsko by sa Slovensko teda už len logicky napojilo na sieť už existujúcich národných parkov, či už na Maďarský Duna-Ipoly, alebo Rakúsky Donau-Auen. Týmto by sa zabezpečila konektivita uvedených chránených území, ktorá je nevyhnutná pre umožnenie migrácie živočíchov. Navrhovaný NP Podunajsko má z hľadiska ochrany prírody obrovský potenciál. Podobné ekosystémy nemá návštevník možnosť vidieť nikde inde na Slovensku. Málomktorá krajina sa zároveň môže pochváliť národným parkom priamo na území hlavného mesta.

Vyhlásenie národného parku by malo jednoznačne pozitívny efekt aj na turizmus a návštevnosť územia. Ľudia majú záujem tráviť čas v lužných lesoch, čoho dôkazom sú aj aktivity nášho združenia napr. na

BRATISLAVSKÉ REGIONÁLNE OCHRANÁRSKE ZDRUŽENIE

adresa: Na Riviére 7/A, 841 04 Bratislava

tel./fax: +421-2-5556 2693 • e-mail: broz@broz.sk • web: www.broz.sk

Veľkolélskom ostrove alebo Devínskej kobyly (exkurzie, detské tábory...), ktoré si získali obľubu verejnosti z blízkeho aj širšieho okolia. Navrhovaný NP môže mať významný potenciál pre rozvoj pešej či cyklistickej turistiky, vodnej turistiky, ako aj ďalších foriem turizmu (napr. agroturistika).

Jedným z najvýraznejších negatívnych vplyvov tvorí okrem regulácií vodných tokov aj intenzívne lesné hospodárstvo, ktoré nahrádza pestrú mozaiku druhov a ich vzájomných vzťahov monokultúrami šľachteného topola. Monokultúry sú druhovo veľmi chudobné a ich pestovanie je jedným z hlavných dôvodov, prečo z Dunajských luhov vymizli niektoré emblémové druhy živočíchov (napríklad bocian čierny, haja tmavá), ktoré sa tu ešte v 90. rokoch pomerne početne vyskytovali. Okrem toho ich pestovanie prispieva k šíreniu invázných druhov rastlín, ktoré vytláčajú pôvodné druhy a znižujú diverzitu. Veríme, že aj vyhlásením Národného parku by sa týmto vplyvom podarilo do veľkej miery predísť, čo by malo jednoznačný prínos pre hodnotu životného prostredia a bývania obyvateľov kraja.

S pozdravom

Bratislavské regionálne
ochrannárske združenie
Na Riviére č. 7/A
841 04 Bratislava

RNDr. Tomáš Kušík, PhD.

predseda BROZ

Mlynské Nivy 41
SK-821 09 Bratislava 2
Tel. +421-2-55422185
Fax. +421-2-55422186
E-mail: vtaky@vtaky.sk
www.vtaky.sk

Bratislavský samosprávny kraj
Sabinovská 16
820 05 Bratislava

V Bratislave 10.8.2016

Vec: Vyjadrenie k zámeru vyhlásenia NP Devín-Dunaj z pohľadu statusu a ochrany vtáctva

Navrhované územie NP Devín-Dunaj z veľkej časti zasahuje do chráneného vtáčieho územia (CHVÚ) Dunajské luhy, t.j. do hornej časti CHVÚ. CHVÚ Dunajské luhy sú dlhodobo najvýznamnejším hniezdiskom orliaka morského, rybára riečného a čajky čiernohlavej na Slovensku a pre tieto druhy sú kľúčové pre ich ochranu v SR. V prípade orliaka morského je v súčasnosti CHVÚ jeho najvýznamnejším hniezdiskom na Slovensku a zároveň jediným územím, kde je tento druh určený ako predmet ochrany. V prípade čajky čiernohlavej hniezdi v CHVÚ až 99 % celej slovenskej populácie a v prípade rybára riečného tento podiel v roku 2011 dosiahol 40 %. Územie je aj jedným z 3 najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie beluše malej, bučičika močiarneho a rybárika riečného a donedávna bolo aj pre haju tmavú, ktorá tu však od roku 2010 už nehniezdi. Územie je takisto jedným z 5 najvýznamnejších hniezdisk na Slovensku pre hrzavku potápavú, kačicu chrapáčku, kačicu chríplavku a kalužiaka červenonohého.

CHVÚ Dunajské luhy majú veľmi veľký význam aj pre ochranu zimujúcich a migrujúcich populácií vodného vtáctva. Obzvlášť sú významné pre zimovanie a migráciu hlaholky severskej, chochlačky sivej, chochlačky vrkočatej, potápača bieleho a zoskupení vodných druhov vtákov, ktoré sú tu predmetmi ochrany. V prípade chochlačky sivej a vrkočatej je územie najvýznamnejším zimoviskom v strednej Európe. Pre zimujúce husi bieločelé, divé a siatinné môže byť územie rovnako kľúčovým zimoviskom v strednej Európe. Tak v zime 2005/06 tu zimovali až ¾ celej panónskej populácie husi bieločelej. Pre zimujúce populácie však územie dosahuje najväčší význam pre hlaholku severskú, ktorá tu v niektorých rokoch dosahuje najvyššiu početnosť v rámci celej Európy.

Medzi ďalšie významné druhy, ktoré v území pravidelne hniezdia, ale nie sú predmetom ochrany, patria ďateľ prostredný (obzvlášť vo vrbových porastoch dosahuje vysoké hniezdne hustoty), chrapkáč poľný, chriašť malý, tesár čierny a včelár lesný. Okrem toho tu na migrácii boli zistené vysoké populácie čajky malej a čajky žltonohej presahujúce 1 % limit príslušnej bioregionálnej populácie (Delany a Scott 2006).

Na základe toho, keďže návrh na vyhlásenie uvedeného NP zahŕňa významné časti zimovísk a hniezdisk vtáctva v CHVÚ, vidíme vyhlásenie národného parku ako odôvodnené, keďže územie

Slovenská ornitologická spoločnosť BirdLife Slovensko

SOS/BirdLife
SLOVENSKO

spĺňa kritériá na zaradenie medzi národné parky tak ako ich chápe náš zákon, t.j. územia s najvýznamnejším prírodným dedičstvom podľa § 19, ods. 1 zákona č. 543/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov.

S pozdravom

SOS/BirdLife
SLOVENSKO

MLYNSKÉ NIVY 41

821 09 BRATISLAVA 2

IČO 30 845 521

Mgr. Miroslav Demko

riaditeľ SOS/BirdLife Slovensko

Ochrana dravcov na Slovensku - Raptor Protection of Slovakia - RPS

Bratislavský samosprávny kraj
Sabinovská 16
820 05 Bratislava 25

V Bratislave, 10.8.2016

Naše číslo: A-160074-LD

Vybavuje: Lucia Deutschová,
deutschova@dravce.sk
0911 219 520, 0903 219 524

Vec: Vyjadrenie k zámeru vyhlásenia NP Devín - Dunaj z pohľadu statusu a ochrany dravého vtáctva

Navrhované územie NP Devín - Dunaj je významné z hľadiska hniezdenia a zimovania vzácných druhov dravcov, konkrétne orliaka morského (*Haliaeetus albicilla*), orla kráľovského (*Aquila heliaca*), haje červenej (*Milvus milvus*), sokola rároha (*Falco cherrug*). Toto územie je zároveň dôležitým historickým hniezdiskom druhov haja tmavá (*Milvus migrans*) a sokol červenonohý (*Falco vespertinus*).

V roku 2015 bolo známych len 12 hniezdiacich párov **orliaka morského** na celom Slovensku, pričom až 7 párov hniezdilo v oblasti Podunajskej roviny (viac ako polovica populácie). Známe sú tiež hniezdiská v Borskej nížine, v roku 2015 však neboli obsadené.

Haja červená hniezdila v roku 2015 v počte 13 párov, pričom až 10 párov hniezdilo v oblasti Borskej nížiny. **Orol kráľovský** zahniezdil v počte 46 párov, z toho len dva páry v Podunajskej rovine a 1 pár v Borskej nížine, v oboch orografických celkoch je známych viac historických hniezdných lokalít. V tejto oblasti hniezdi viac ako polovica z celkového počtu 34 hniezdných párov **sokola rároha** na západnom Slovensku.

Lužné lesy v oblasti Podunajska a tiež v oblasti Borskej nížiny sú významným hniezdnym biotopom uvedených druhov a zároveň majú kľúčový význam ako odpočinkové lokality počas zimy. V prípade orliaka morského a haje červenej sa môže jednať o krdle niekoľkých desiatok jedincov, ktoré nocujú predovšetkým v oblasti Borskej nížiny.

Ochrana uvedených druhov a ich biotopov je v súčasnosti predmetom Vyhlášok, ktorými sa vyhlásili Chránené vtáčie územia Dunajské luhy a Záhorské Pomoravie. Okrem toho je ochrana vymedzená aj Zákonom 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny a súvisiacimi predpismi.

Sídlo:
Kuklovská 5
841 04 Bratislava 4
Slovenská republika

Telefón:
+421 2 55573440

Mobil:
+421 911 882 626

E-mail:
dravce@dravce.sk

www.dravce.sk

Bankové spojenie:
Tatra banka, a.s.

IBAN:
SK551100000002623078364

IČO:
31797717
DIČ:
2021518851

Ochrana dravcov na Slovensku - Raptor Protection of Slovakia - RPS

Územie Podunajskej roviny a Borskej nížiny je predmetom nášho monitoringu populácie rôznych druhov dravcov už viac ako 20 rokov, v prípade niektorých druhov aj viac ako 30 rokov. Na základe odborného hodnotenia aktuálnych výsledkov o stave populácie menovaných druhov je možné poznamenať, že je nevyhnutné bezodkladné prijatie vhodných opatrení a zabezpečenie trvalo udržateľného spôsobu využívania kľúčových hniezdnych, potravných a odpočinkových biotopov. V dôsledku zmeny a ničenia biotopov nesprávnymi hospodárskymi postupmi, tiež v dôsledku vyrušovania, ako aj vplyvom nelegálnych aktivít (priame prenasledovanie) sme svedkami dramatického poklesu početnosti lokálnej populácie viacerých druhov v tejto oblasti.

Navrhované územie by sme odporúčali rozšíriť o oblasť súčasného Chráneného vtáčieho územia Sysľovské polia. Toto územie je posledným útočiskom a jediným známym hniezdiskom dropa fúzatého a sokola červenonohého. Súčasná právne ustanovenia nedokážu zabezpečiť primeranú ochranu územia, v čoho dôsledku dochádza k ničeniu hniezdnych a potravných biotopov, k vyrušovaniu a pôsobeniu ďalších faktorov, ktoré bránia snahám o dosiahnutie priaznivého stavu týchto dvoch druhov a ich biotopov v danom území.

Veríme, že vyhlásením Národného parku bude vytvorený nástroj a zabezpečené:

- Záchrana posledných fragmentov kriticky ohrozených biotopov pôvodných porastov lužných lesov, na ktoré sú viazané vzácne, kriticky ohrozené druhy živočíchov.
- Trvalo udržateľné hospodárenie v lesných biotopoch a na poľnohospodársky využívannej pôde, zavedením vhodných manažmentových postupov, napríklad prostredníctvom dotácií, kompenzačných platieb a podobne.
- Usmernenie návštevnosti a efektívna kontrola dodržiavania týchto usmernení.
- Zlepšenie vzťahu a spätosti miestnych obyvateľov s územím, zlepšenie vnímania hodnôt územia.
- Zníženie tlaku investorov a rešpektovanie prísnej ochrany vzácných území.
- Eliminácia prípadov nelegálnych aktivít (otrávené návnady, odstrel, vyrušovanie).
- Dodržiavanie medzinárodných dohovorov a smerníc, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj Memoránd o spolupráci (Smernica o biotopoch, Smernica o vtákoch, Stratégia ochrany biodiverzity, Bonnský a Bernský dohovor).

S úctou

Ochrana dravcov na Slovensku
Raptor Protection of Slovakia

Kuklovská 5
841 04 Bratislava 4
IČO: 31797717, DIČ: 2021518851

Lucia Deutschová
výkonná riaditeľka

Sídlo:
Kuklovská 5
841 04 Bratislava 4
Slovenská republika

Telefón:
+421 2 55573440

Mobil:
+421 911 882 626

E-mail:
dravce@dravce.sk

www.dravce.sk

Bankové spojenie:
Tatra banka, a.s.
IBAN:
SK5511000000002623078364

IČO:
31797717
DIČ:
2021518851